[1]मुसलम्-मुसली, [2]मुस्ता,[A] [3]मुस्तकम्, इत्यादीनि रूपाण्यस्य धातोः विशेषेण भवन्ति ।

(1292) "मुस्त संघाते" (X-चुरादिः-1632. सक. सेट्. उभ.) मा. धा. वृत्तिः अमुं धातुं न पठति। अन्ये सर्वेऽपि 'मुस्त' इत्यस्यानुकूला एव। 'अस्त–' इत्यस्य पाठभेदः इति मा. धा.; धा. का. (3. 26) च। मुस्तकः-स्तिका, मुमुस्तयिषकः-षिका; मुस्तयिता-त्री, मुमुस्तयिषिता-त्री; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिककुस्मयतिवत् (236) बोध्यानि। अस्य धातोः उभयपदित्वात् शतरि-मुस्तयन्-न्ती, मुमुस्तयिषन्-न्ती; मुस्तयिष्यन्-न्ती-ती, मुमुस्तयिषिष्यन्-न्ती-ती, इमानि रूपाण्यधिकानीति विशेषः।

(1293) "मुह वैचित्त्ये" (IV-दिवादिः-1198. अक. वेट्. पर.) रधादिः। वैचित्त्यम्=विचित्तता, अविवेकः।

मोहकः-हिका, मोहकः-हिका, [4]मुमुहिषकः-मुमोहिषकः-मुमुक्षकः-क्षिका,

---

1. 'वृषादिभ्यश्चित्' (द. उ. 8-109) इति कलप्रत्यये मुसलम् इति रूपम्। गौरादिपाठान्ङीषि मुसली इति रूपम्। मुसली= गृहगोधिका।

2. बाहुलकात् औणादिके तन्प्रत्यये 'तितुत्र—' (7-2-9) इतीण्निषेधे रूपम्। अथवा, 'व्रातालातसुतपुतचित्तनिमित्तमुस्त—' इत्यादिना भोजेन क्तप्रत्यये निपातितः।' इति धा. का. व्याख्यानात् (2-66) एवं रूपमिति ज्ञेयम्।

3. 'संज्ञायाम्' (4-3-117) इति कन्प्रत्यये रूपं भवति। अर्धर्चादिगणे (2-4-31) पाठात् पुंनपुंसकलिङ्गत्वम्। 'भद्रं स्यान्मङ्गले हेम्नि मुस्तके करणान्तरे' इति मेदिनी।

4. 'रधादिभ्यश्च' (7-2-45) इति इड्विकल्पः। इट्पक्षे, 'रलो व्युपधात्—' (1-2-26) इति कित्त्वविकल्पः। इडभावपक्षे, 'वा दुहमुह—' (8-2-33) इति घत्वपक्षे, चर्त्वे षत्वे च मुमुक्षकः इति रूपम्। इडभावपक्ष एव, ढत्वपक्षे, 'षढोः कः सि' (8-2-41) इति कत्वेऽपि मुमुक्षक इति रूपं तुल्यमेव। एवं सन्नन्ते सर्वत्र रूपत्रय(चतुष्टय)स्य निष्पत्तिर्ज्ञेया।

A. 'मुस्तामोष्यमसः किटिस्त्वमसमो लुब्यन् खलानोकसः .....॥' धा. का. 2.66.